

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2015/16:8

Onsdagen den 7 oktober

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

Statsrådet Anders Ygeman

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 8–9 oktober 2015**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi inleder mötet med detta extra samråd och börjar med dagordningspunkt 10, Den framtida politiken gällande förvaltning av de yttre gränserna.

Anf. 2 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Kommissionen ska i december presentera en rad olika förslag på gränskontrollområdet. För att förbereda detta har ordförandeskapet tagit fram ett diskussionsunderlag med tre frågor.

På mötet nu i veckan ska man hålla en allmän debatt med utgångspunkt i frågorna. Man fattar alltså inte några beslut.

Vi tycker att det är positivt att man för en diskussion om Frontex framtid. Det rör sig om en förutsättningslös diskussion. Men det finns ännu inga konkreta förslag att ta ställning till.

I den diskussion som nu förs tycker vi dock att Frontex först och främst ska utnyttja sitt nuvarande mandat fullt ut. Det är inte riktigt fallet i dag. Vi kan också tänka oss ett utökat mandat för Frontex, till exempel att man överväger vissa av de rekommendationer som presenteras i den oberoende Frontextutvärdering som just gjorts. Vi kommer dock inte att ställa oss bakom några förslag som innebär att nationell beslutskompetens om yttre gräns förs över till Frontex.

Som ni känner till lade kommissionen fram sitt smarta-gränser-paket i början av 2013. Man föreslog ett elektroniskt in- och utresesystem och ett program för registrerade resenärer. Både i den tekniska studien och i pilotprojektet som genomförts har man tittat på olika former av automatiserad gränskontroll. I december i år ska kommissionen komma med förnyade förslag till förordningen om smarta gränser.

Vi tycker att det är viktigt att Sverige verkar för en effektiv gränskontroll som tar hänsyn till både behovet av tydliga gränspassager och behovet av säkerhet.

Vi tycker också att det är viktigt att beakta det resultat som kommer att presenteras i slutrapporten från pilotprojektet för smarta gränser i november. Det är dock först i december, då kommissionen presenterar

sitt reviderade förslag om smarta gränser, som vi vet vad förslaget faktiskt innebär. Först då kan regeringen ta egentlig ställning.

När det gäller Schengenutvärderingarna vet vi i dag att de tar sikte på hur en medlemsstat tillämpar Schengenregelverket. Det är kommissionen som har ansvaret för planering, genomförande och finansiering av utvärderingarna. Generellt utvärderas medlemsstaterna i turordning. Det innebär i praktiken att man utvärderar vart femte år. Regelverket är också möjligt att utvärdera med hjälp av riskanalyser gjorda av Frontex, Byrån för grundläggande rättigheter, FRA, och Europol. Utvärderingarna måste förstås göras regelbundet. Men om riskanalyserna visar på ett behov av mer frekventa utvärderingar i vissa medlemsstater måste sådana också kunna göras.

Vi tycker att det är viktigt att verktygen som finns i Schengenutvärderingsmekanismen nyttjas fullt ut inom givna tidsramar.

Anf. 3 JOHNNY SKALIN (SD):

Eftersom det bara är en diskussion och debatt behöver vi inte anmäla avvikande mening, utan vi avvaktar de konkreta förslag till beslut som kommer att framkomma vid ett senare tillfälle.

Jag vill ändå göra ett medskick till regeringen att det under de här diskussionerna kan vara lämpligt att framhålla att EU:s gränser ändå bör vara ett prioriterat område. Vi måste ha en gränskontroll, framför allt vid de yttre gränserna, men även möjlighet att stärka de inre gränskontrollerna, åtminstone för Sveriges del. Vi har ju sett exempel tidigare på hur andra länder inte har haft tankar på att införa den typen av skydd för att förstärka där de yttre gränserna inte fungerar.

Eftersom vi är medlemmar i unionen ställer vi oss bakom att Frontex existerar och att vi diskuterar en vidareutveckling av Frontex som organisation. Naturligtvis vidhåller också vi den nationella integriteten i den diskussionen. Vart det här kommer att landa vet vi inte än, så vi får väl avvakta och se.

Detta är vårt medskick till regeringen i detta läge.

Anf. 4 JENS HOLM (V):

Vi i Vänsterpartiet tycker att det är bra att regeringen i dagsläget inte vill ge mandat för ytterligare maktöverföring till Frontex.

Jag har en direkt fråga till Anders Ygeman. Det finns ju väldigt mycket kritik mot Frontex, inte minst från människorättsorganisationer, för att man alldeles för ensidigt fokuserar på gränsskydd och alldeles för lite räddar liv. I dagsläget, så som det ser ut med alla migrationsströmmar, tycker jag att det vore bra om Sverige kunde spela in att det borde vara i centrum för Frontex nya mandat att rädda liv. Jag undrar vad regeringen tycker om det.

Anf. 5 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Som jag förstår det nu kommer vi att återkomma till detta i ett senare skede, eftersom det inte finns några konkreta förslag på bordet utan bara en diskussion.

Med detta sagt har vi ingen avvikande mening i det här läget, och vi välkomnar att man har en diskussion. Samtidigt kanske den svenska ståndpunkten ska föras fram att det inte får leda till att nationell besluts-

kompetens för kontrollen av yttre gräns förs över till Frontex. Det står ju också i regeringens ståndpunkt, så det utgår jag från att ministern kommer att framhålla.

2015/16:8
7 oktober

I och för sig finns det en massa saker att invända emot i det som vi har i våra handlingar just nu, men det kan vi återkomma till. Men det får inte leda till att man inrättar ett europeiskt system med gemensamma gränskontrollanter i Frontex, så att man överlåter den nationella uppgiften för gränskontroll till Frontex.

Jag studsade också till lite på detta att överlåta till Frontex att föra dialog med tredjeländer om återförande.

Ministern kanske kan utveckla detta något, om han vet någonting mer. Annars kan vi följa upp det vid åiterrapporten inför decembermötet.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Det skulle vara intressant att veta om andra länder har reagerat på förslagen och i vilken riktning det bär.

Anf. 7 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Det är lite för tidigt att säga, eftersom de är inne i samma process som vi. Men vi får ta den frågan vid åiterrapporteringen. Vi är ju som sagt i början av en diskussion.

När det gäller diskussionen om att föra dialog med tredjeländer är det ett förslag som inte tas upp i rapporten om Frontexutredningen. Vi får se vad det kan leda till.

När det gäller att rädda liv är väl det någonting som vi och vårt deltagande i Frontex har gjort. Vi har räddat över 5 000 liv på Medelhavet, och redan nu har den nya båten som vi har nere vid Lesbos räddat ett fyrtiotal liv. Men det rättsliga uppdraget för Frontex är ju gränskontroll.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, som på mötet i fredags hade nr 12 i stället för 11.

Anf. 9 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Vi har i ett sent skede fått två nya dokument. Det ena är från EU:s antiterrorismsamordnare med en uppräknings av pågående åtgärder. Det andra är ett dokument från CTC och ordförandeskapet om dess prioriteringar från hösten fram till RIF-rådet i december. Ni har fått båda dokumenten.

Det är bra att slutsatsdokumentet från Europeiska rådet i februari följs upp. Antagande av rådsslutsatser om vapen är en del i detta arbete.

Regeringens ståndpunkt är att dessa frågor är väl kända, och befästs också i strategin mot terrorism. Vi diskuterade det vid vårt senaste möte.

Jag har inga synpunkter på just de fem åtgärder som valts ut av CTC, alltså antiterrorismsamordnaren, och ordförandeskapet. Arbeta pågå, och vi bidrar till det.

Det finns också en del andra åtgärder i Europeiska rådets slutsatser som vi inte får glömma, exempelvis arbetet för att motverka finansieringen av terrorism.

I EU-nämnden i fredags efterfrågades ett tillägg i ståndpunkten om vårt engagemang också mot konverterade gasvapen. Det föll bort i den uppdaterade rådspromemorian som ni fick i morse. Men ni kommer att få en ny version där det framgår att så kallade konverterade gasvapen utgör ett problem och att regeringen kommer att verka för att detta uppmärksammas inom ramen för kommande förhandling om ett reviderat vapendirektiv.

Anf. 10 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag har en fråga när det gäller underlaget som vi fick inför Europeiska rådet. Varför finns ingen punkt om finansiering av terrorism och stridande kombattanter med?

Anf. 11 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Den frågan får man ställa till CTC och ordförandeskapet. Det är de som har valt ut dessa fem punkter, inte regeringen. Vi kommer naturligtvis att föra fram det som är de svenska ståndpunkterna.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Finns det någon övrig punkt som statsrådet vill ta upp?

Anf. 13 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Nej.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Då är vi klara med den här delen. Tack så mycket, Anders Ygeman!

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor

Departementsrådet Anna-Carin Svensson

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 8–9 oktober 2015

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

I nästa ärende på dagordningen kommer Internationella chefsförhandlaren Anna-Carin Svensson att ge information om rättsfallet och bedrägeribekämpning.

Anf. 16 Departementsrådet ANNA-CARIN SVENSSON:

Den dom som ska diskuteras har betydelse för förhandlingen om det så kallade SEFI-direktivet, om bekämpning genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägerier som riktar sig mot unionens finansiella intressen. Den är också av betydelse för Eppoförordningen, om den europeiska åklagarmyndigheten.

En av de största tvistefrågorna under förhandlingen såväl inom rådet som med Europaparlamentet har varit om momsbedrägerier ska omfattas av direktivet. Kommissionen och Europaparlamentet anser att momsbedrägerier ska omfattas. Rådet har varit av motsatt uppfattning och har i sin överenskommelse om allmän inriktning uttryckligen undantagit moms från direktivets tillämpningsområde.

Sverige har ansett att momsbedrägerier inte i straffrättslig mening har sådan påverkan på unionens finansiella intressen som krävs för att SEFI-direktivets bestämmelse om bedrägeri ska vara tillämplig. Men EU-domstolen har nu uttalat sig i Tariccodomen om motsvarande bestämmelse i SEFI-konventionen, som direktivet ska ersätta. Enligt domstolen omfattar den bestämmelsen momsbedrägerier.

Ordförandeskapet vill nu diskutera om det är möjligt att tillmötesgå Europaparlamentet genom att inkludera betydande fall av momsbedrägerier i SEFI-direktivet. Dessutom vill man diskutera om det går att ge den europeiska åklagaren, Eppo, behörighet även när det gäller andra momsbedrägerier.

Ur ett svenskt genomförandeperspektiv utgör en inkludering av momsbedrägeri inte ett problem. De frågor som ska diskuteras på mötet är av väldigt teknisk natur, särskilt frågan om förhållandet mellan SEFI-direktivet och Eppoförordningen.

Vi anser att det är för tidigt med en politisk diskussion. I förslaget till ståndpunkt anges därför att Sverige bör framföra att diskussioner bör inledas på teknisk nivå innan de lyfts till den politiska nivån.

Det finns också anledning att framhålla att ett återupptagande av diskussionen om momsfrågan öppnar för andra frågor där rådet i förhållande till Europaparlamentet har gått med på långtgående kompromisser i syfte att hålla moms utanför tillämpningsområdet för SEFI-direktivet.

Anf. 17 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det här är som sagt väldigt tekniskt. Jag förstår faktiskt inte riktigt.

Betyder det här att det blir en ny svensk inriktning, en ny svensk standpunkt?

Anf. 18 Departementsrådet ANNA-CARIN SVENSSON:

Nej, det betyder det inte. Vår tidigare standpunkt finns kvar.

Anf. 19 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Då står vi fast vid att momsbedrägeri i straffrättslig mening inte har sådan påverkan på unionens finansiella intressen som krävs för att direktivets bestämmelser ska vara tillämpliga.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

För att det över huvud taget ska kunna diskuteras krävs det en politisk nivå, och så länge vi håller det på teknisk nivå är det inte ens på bordet, så att säga.

Vi får väl se vad som händer.

Anf. 21 TINA ACKETOFT (FP):

Det ligger ju på teknisk nivå. Som jag förstod det var det också Sveriges önskan att det ska läggas på teknisk nivå. Finns det någon risk för att det inte kommer att läggas på teknisk nivå i det här läget?

Anf. 22 Departementsrådet ANNA-CARIN SVENSSON:

Förlåt, jag uppfattade inte frågan.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Finns det någon risk för att andra är av en annan åsikt och vill lyfta upp det här till politisk nivå redan i det här skedet, för att försöka fatta politiska beslut?

Anf. 24 Departementsrådet ANNA-CARIN SVENSSON:

Nej, det ser jag inte. Jag tror att det här kommer att vara en ganska spretig diskussion. De flesta medlemsstater analyserar fortfarande vad den här domen innebär.

Frågan är inte uppe för något politiskt beslut. Det är en allmän diskussion där ordförandeskapet och kommissionen vill sätta press på medlemsländerna när det gäller att fatta beslut i frågorna för att kunna komma framåt i trilogien med Europaparlamentet. Men de flesta medlemsstater har helt enkelt inte analyserat färdigt vad domen innebär och hur de ska ställa sig i de fortsatta förhandlingarna.

Det är mer av en press för att komma vidare i frågorna. Det är inte något beslutsfattande den här gången.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Jag vill påminna om nästa möte nu på fredag den 9 oktober kl. 9. Då behandlas utrikesfrågor och allmänna frågor.

Mötet är avslutat.

Innehållsförteckning

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	1
Anf. 3 JOHNNY SKALIN (SD)	2
Anf. 4 JENS HOLM (V)	2
Anf. 5 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 7 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	3
Anf. 8 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 9 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	3
Anf. 10 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	4
Anf. 11 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 13 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	4
§ 2 Rättsliga och inrikes frågor	5
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 16 Departementsrådet ANNA-CARIN SVENSSON	5
Anf. 17 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	5
Anf. 18 Departementsrådet ANNA-CARIN SVENSSON	6
Anf. 19 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	6
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 21 TINA ACKETOFT (FP)	6
Anf. 22 Departementsrådet ANNA-CARIN SVENSSON	6
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 24 Departementsrådet ANNA-CARIN SVENSSON	6
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	6